

på stedet er brug for tillægsjord til mindre landbrugsejendomme. I så fald kan der som betingelse for tilladelse til nedlægningen stilles krav om ordning af tillægsjordsproblemet, eventuelt således, at der til Statens Jordlovsudvalg afhændes jord til dette formål til den på egnen gældende handelspris. Det bør ved afgørelsen ligeledes tages i betragtning, om sammenlægningen vil være til hinder for gennemførelsen af en hensigtsmæssig jordfordeling.

Stk. 4. Ved noteringen i matriklen af de i stk. 1 og 2, eventuelt tillige de i stk. 3, omhandlede sammenlægninger må foreligge dommerattest om, at adkomst- og panteforhold ikke er til hinder for, at ejendommene sammenlægges på en sådan måde, at de ikke påny kan adskilles uden udstykningsapprobation, jfr. §§ 21 og 23 i lov nr. 111 af 31. marts 1926 om tinglysning.

4. Til § 27, *stk. 2*, føjes som 2. punktum: Landbrugsministeriet kan endvidere, eventuelt efter indhentet erklæring fra Statens Jordlovsudvalg, tillade nedlægning af en

landbrugsejendom, når denne er uegnet til opretholdelse som selvstændigt brug, eller når andre særlige forhold taler derfor.

5. § 27, *stk. 3*, affattes således:

Stk. 3. Landbrugsministeriet kan, eventuelt efter indhentet erklæring fra Statens Jordlovsudvalg, meddele tilladelse til nedlægning af landbrugsejendomme, der erhverves af staten eller af en kommune med henblik på anvendelse til et af de i § 21, stk. 1, punkt b—g, anførte formål. Jorderne skal dog anvendes til landbrugsmæssig drift, indtil de overgår til det pågældende formål, og eventuelle dele af ejendommens jorder, som ikke anvendes til formålet, skal afhændes til forening med bekvemt beliggende landbrugsejendomme. Landbrugsministeriet kan frafalde foranstående krav, hvor særlige forhold taler derfor. Tilladelse til nedlægning af landbrugsejendomme til de angivne formål, kan i særlige tilfælde og på tilsvarende betingelser meddeles andre ejere og købere af landbrugsejendomme end staten og kommuner.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 24. februar 1960 nedsatte landbrugsministeriet en landbokommission, der under 15. februar 1962 har afgivet 1. betænkning. Foranstående lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse med de retningslinier for ændring af lov om landbrugsejendomme, som er angivet i denne betænkning.

Der har i kommissionen været enighed om, at et stort antal landbrugsejendomme er for små til at skabe eksistensgrundlag for en familie, ligesom der er enighed om, at den særlig i årene efter krigen gennemførte mekanisering og rationalisering inden for landbruget har bevirket, at en familie kan bestride en større driftsenhed end det familiebrug, som hidtil har været betragtet som normalstørrelsen. Der bør derfor skabes mulighed for en forøgelse af sådanne små ejendommers jordtilliggende, selv om der formentlig stadig vil være en vis efterspørgsel efter mindre ejendomme, både fra unge landmænd, som ønsker at begynde selvstændig bedrift og eventuelt ønsker at supplere indtægterne fra landbruget med indtægt fra andre erhverv, og fra ældre landmænd. Ligeledes vil der fra andre jordbrugserhverv end det egentlige landbrugserhverv, således gartneri og

frugtavl, være en vis efterspørgsel efter mindre ejendomme.

Det skønnes imidlertid afgørende, at de regler, der for tiden lægger hindringer i vejen for en frivillig udvikling henimod noget større brugsstørrelser, fjernes, og at der snarest gennem en ændring af landbrugsloven søges tilstræbt en løsning af tillægsjordsproblemet for de mange ejendomme, der efter alles opfattelse er for små til effektivt at udnytte familiens arbejdskraft og at give familien et rimeligt udbytte. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt at fremme en udvikling, hvorved sådanne ejendommers tilliggende forøges ved supplerende jorder fra andre mindre ejendomme, som herved nedlægges.

I overensstemmelse hermed foreslås, at der gives adgang for en ejer af en mindre landbrugsejendom til i videre omfang, end det i dag er tilfældet, at få ejendommen nedlagt uden anden betingelse end, at ejendommen eller dens jordtilliggende anvendes som tillægsjord ved, at den sammenlægges med en anden mindre landbrugsejendom, i forhold til hvilken den er bekvemt beliggende for samlet drift.